

Archiwum Akt Nowych

Fort Sokolnickiego na Żoliborzu, siedziba AAN w latach 1919–1951, 2008, AAN, fot. Janusz Chrzanowski

Siedziba AAN w latach 1930–1936, ul. Długa 13, APW, Akta miasta Warszawy 1914–1973, Wydział Gabarytów, 523

Siedziba AAN w latach 1937–1940, ul. Górskiego 9, 2008, AAN, fot. Małgorzata Przeździecka

Siedziba AAN w latach 1940–1944, ul. Rakowiecka 6, NAC, Koncern „Ilustrowany Kurier Codzienny”, 1910–1939, Archiwum ilustracji, 1-N-3403

Siedziba AAN w latach 1951–1963, ul. Długa 7 (lewa oficyna), 2008, AAN, fot. Małgorzata Przeździecka

Zabytkowa skrzynka na rewersy umocowana na korytarzu na 2. piętrze „magazynowca” AAN, 2011, AAN, fot. Karolina Zbieć

Siedziba AAN w latach 1963–1992, ul. Rakowiecka 22b, 2008, AAN, fot. Małgorzata Przeździecka

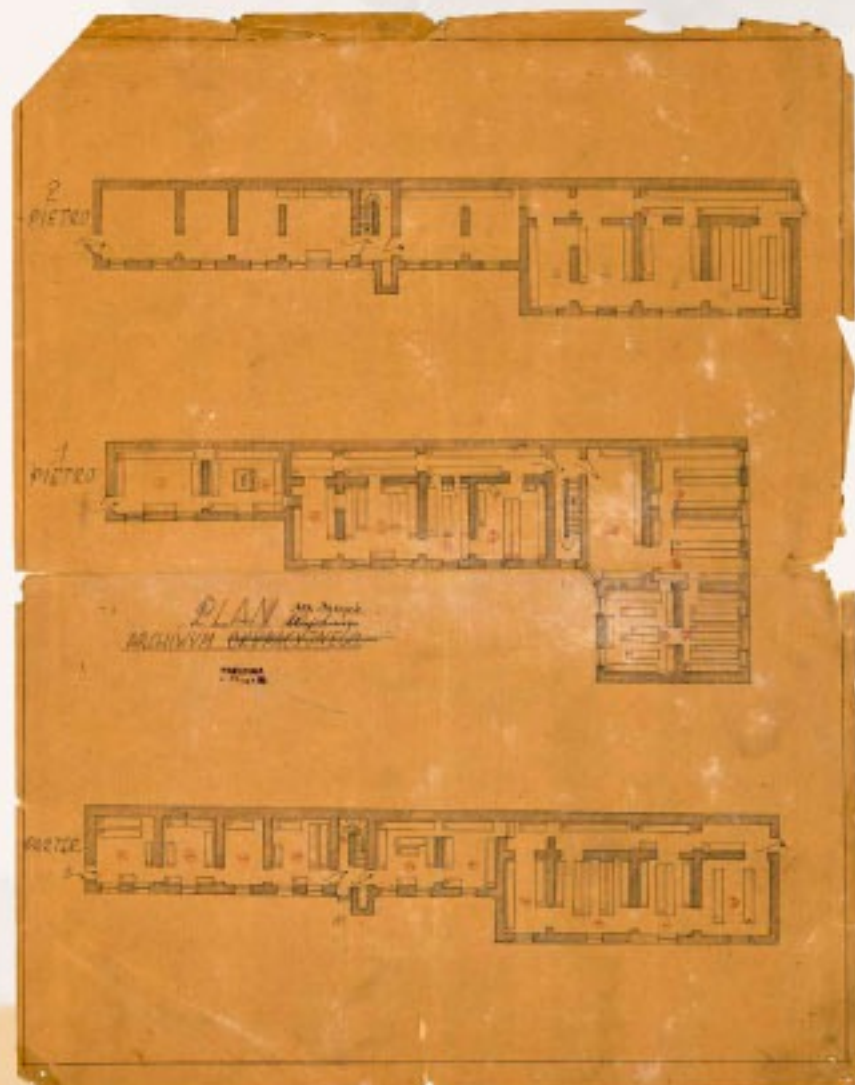
Obecna siedziba AAN, ul. Hankiewicza 1, 2010, AAN, fot. Janusz Chrzanowski

Archiwum Akt Nowych — AAN 02–103 Warszawa, ul. Hankiewicza 1

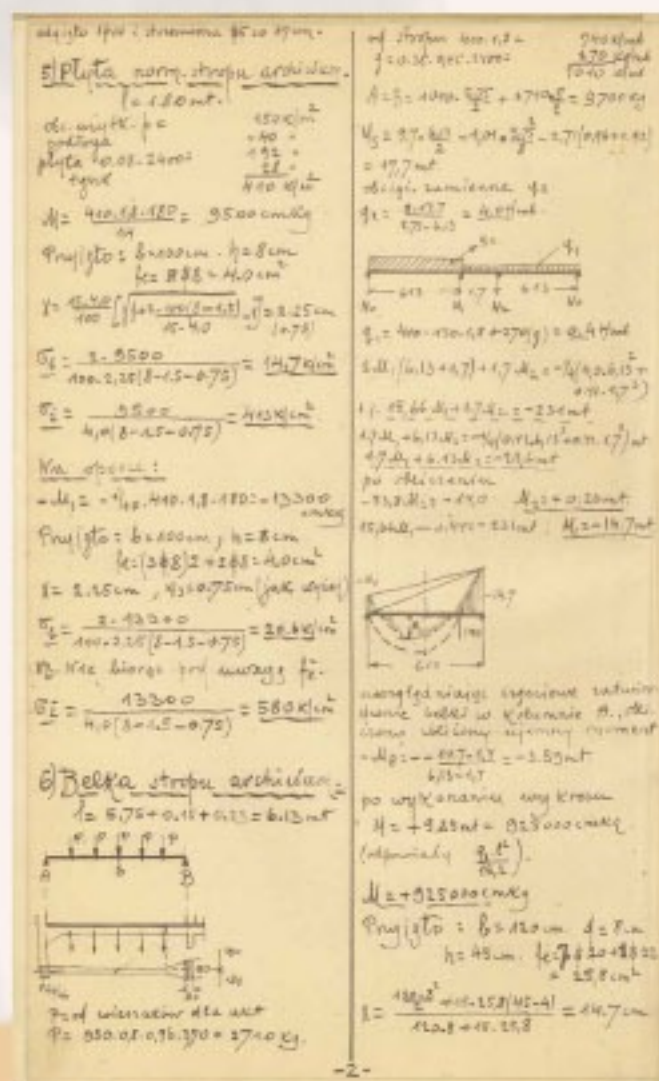
Archiwum Akt Nowych powstało w 1919 roku z zadaniem gromadzenia akt pozostałych po okupacyjnych władzach wojskowych niemieckich i austro-węgierskich z lat 1915–1918. Od 1922 roku do zasobu napływać zaczęły akta polskich instytucji i urzędów działających po odzyskaniu niepodległości. W 1930 roku w miejsce Archiwum Wojskowego powołano AAN w celu gromadzenia także archiwaliów wytworzonych przez polskie urzędy i instytucje centralne działające po 1918 roku. Przed 2. wojną światową zasób zajmował ok. 10 km półek magazynowych, a po jej wybuchu, w wyniku przejścia registratur zlikwidowanych polskich urzędów, wzrósł do ok. 35 km. Materiały zostały zniszczone w ok. 97% po upadku powstania warszawskiego. Reaktywacja działalności AAN nastąpiła w 1948 roku; jego zadaniem jest gromadzenie i przechowywanie akt polskich urzędów i instytucji centralnych działających w okresie II Rzeczypospolitej, w okresie okupacji oraz po 1944 roku. Zasób AAN stanowią archiwalia zajmujące ponad 25 km półek magazynowych. Są to dokumenty wytworzone przez naczelne organa władzy, kontroli, administracji i wymiaru sprawiedliwości, centralne organa państwowej i spółdzielczej administracji gospodarczej, centralne instytucje finansowo-kredytowe i ubezpieczeniowe, centralne organa partii oraz organizacji politycznych, społecznych, zawodowych, kulturalnych i sportowych oraz wybitne osobistości życia politycznego, społecznego i kulturalnego Polski. Większość dotyczy okresu po 1916 roku, choć niektóre zespoły i zbiory sięgają XIX wieku (akta partii i organizacji społecznych czy niepodległościowych), a nawet wieku XV (akta rodzin).

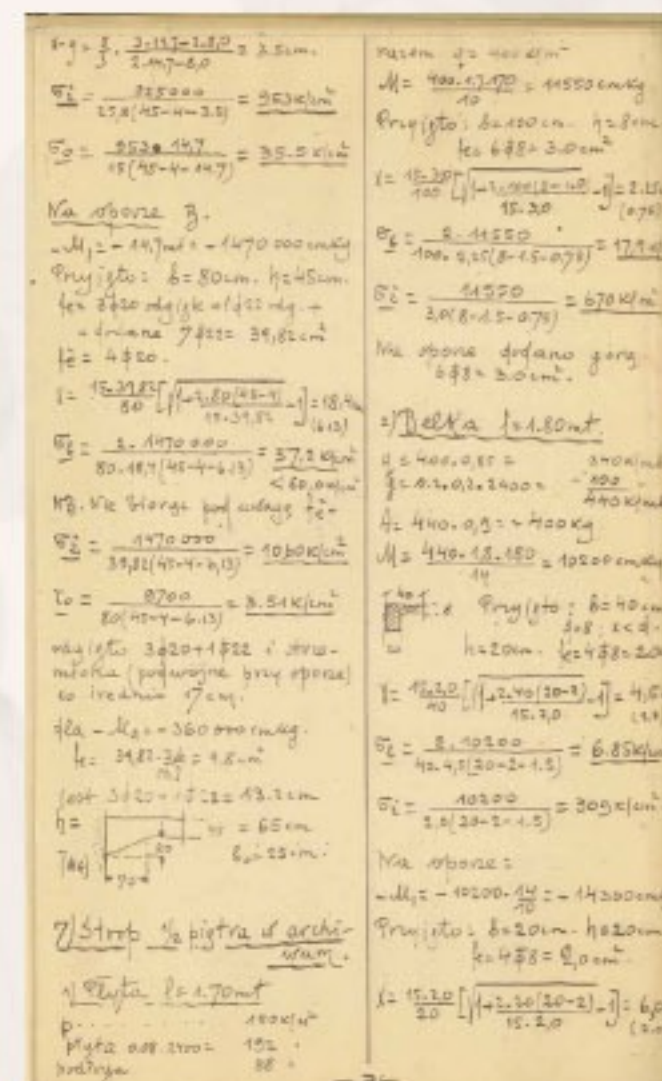
Archiwum Akt Nowych

Plan gmachu Archiwum Wojskowego, ul. Długa 13, ok. 1930, AAN, 1919-1990, 152

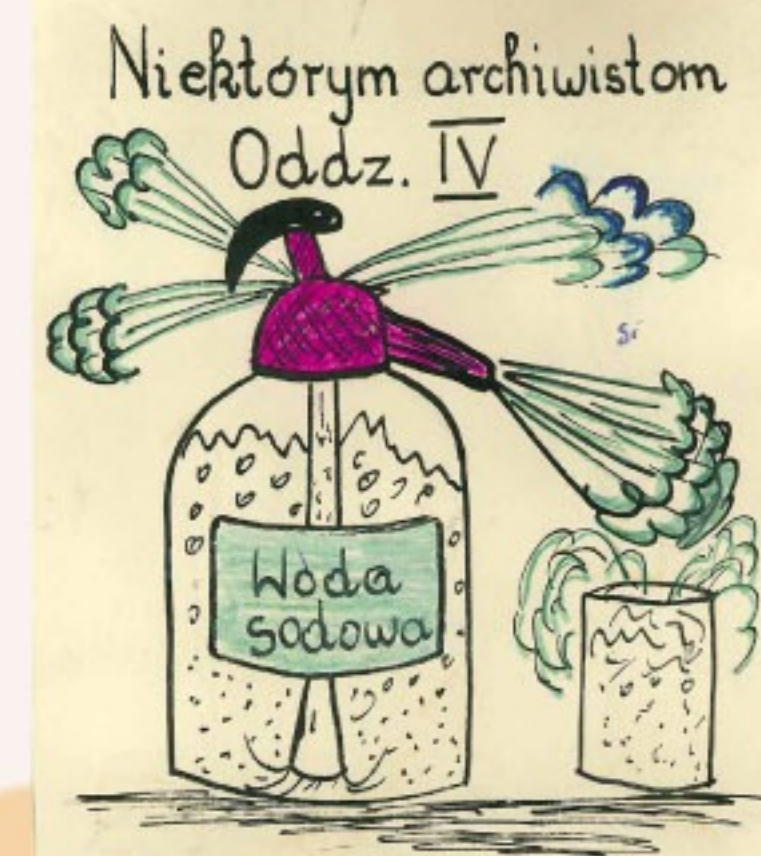
Obliczenia statyczne wytrzymałości stropów żelbetonowych projektowanego gmachu Centralnego Archiwum Państwowego w Warszawie, b.d., AAN, 1919-1990, 64

M. T. [Mieczysław Torczyński], Sekretariat — stoliczku nakryj się, ok. 1962, AAN, Registratura własna, Kronika AAN za lata 1962-1963, bez sygnatury

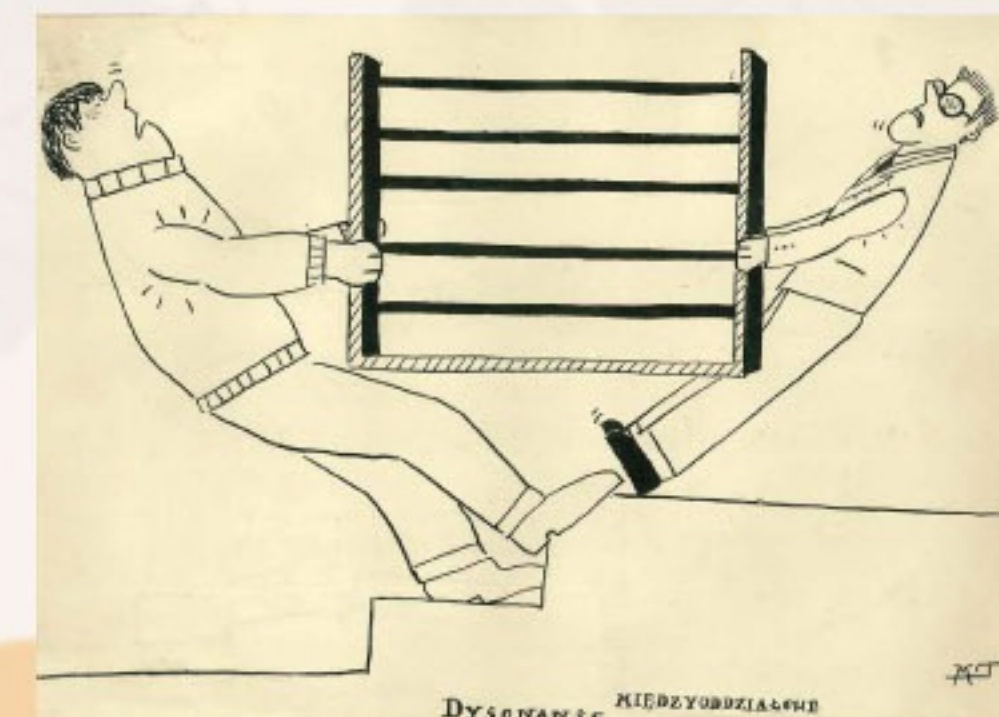
M. T. [Mieczysław Torczyński], Oddział III Akt Okresu Pański Ludowej, ok. 1962, AAN, Registratura własna, Kronika AAN za lata 1962-1963, bez sygnatury

M. T. [Mieczysław Torczyński], Oddział IV Akt Okresu Pański Ludowej, ok. 1962, AAN, Registratura własna, Kronika AAN za lata 1962-1963, bez sygnatury

M. T. [Mieczysław Torczyński], Postęp techniczny usprawnia pracę, ok. 1962, AAN, Registratura własna, Kronika AAN za lata 1962-1963, bez sygnatury

M. T. [Mieczysław Torczyński], Dyskonce międzyoddziałowe — spór o regaly magazynowe między Bogdanem Krollem (Oddział III Akt Okresu 1939-1945) a Stanisławem Kamińskim (Oddział V Nadzoru nad Składnicami Akt), ok. 1962, AAN, Registratura własna, Kronika AAN za lata 1962-1963, bez sygnatury

Archiwum Akt Nowych

Porządkowanie akt w Oddziale V Nadzoru nad Składnicami Akt, Helena Radzik, 1963, AAN, Registratura własna, Kronika AAN za lata 1962–1963, bez sygnatury

Porządkowanie akt w Oddziale V Nadzoru nad Składnicami Akt, Stanisława Stefańska, 1963, AAN, Registratura własna, Kronika AAN za lata 1962–1963, bez sygnatury

Pracownicy AAN podczas spotkania okolicznościowego w Pracowni Naukowej; od lewej: Sylwestra Jankowska, Barbara Halbert, Bogna Wolska, Mieczysław Motas, dyrektor AAN w latach 1969–1979, Bogdan Kroll, zastępca dyrektora, Saturnina Horodyska, N.N., 1978, AAN, Zbiory prywatne Sylwestry Jankowskiej

Obchody VI Tygodnia Archiwów Polskich w siedzibie AGAD; w pierwszym rzędzie od prawej: Mieczysław Motas, dyrektor AAN w latach 1969–1979, Zygmunt Kolankowski, dyrektor AAN w latach 1953–1955, 1984, NAC, XXXI–47

Pracownicy AAN podczas wręczenia odznaczeń państwowych w siedzibie AGAD; od lewej: Barbara Czerwińska, Danuta Filar, N.N., N.N., Edward Kołodziej, N.N., Danuta Pieniążek, Waldemar Wysocki, N.N., Sylwestra Jankowska, Maciej Maniowski, Dariusz Grot, 1991, AAN, Zbiory prywatne Danuty Filar

Wizyta w AAN prymasa Polski kardynała Józefa Glempa, 2001, AAN, fot. Janusz Chrzanowski

Pracownicy AAN podczas ćwiczeń obrony cywilnej; od lewej: Władysław Horst, Franciszek Młkasz, Zbigniew Wojtasik, Ryszard Jakubowski, Waldemar Wysocki, Waldemar Wróblewski, Zdzisław Stasio, Arkadiusz Cisek, Beata Jęcek, Joanna Lisowska, Dorota Kolwińska, 2001, AAN, fot. Janusz Chrzanowski

Archiwum Akt Nowych

Akt przekazania władzy Józefowi Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną Królestwa Polskiego, 14 listopada 1918, AAN, Kancelaria Cywilna Naczelnika Państwa w Warszawie, 1918-1922, 1

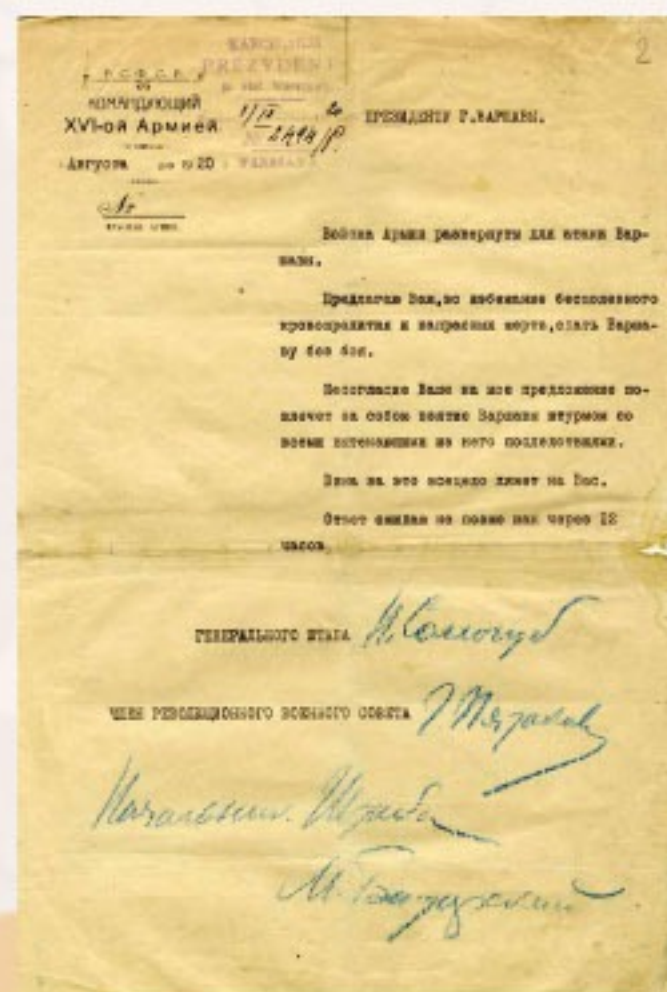
Postulowany podczas obrad konferencji pokojowej w Versalu przebieg granic odrodzonego państwa polskiego, ok. 1919, AAN, Archiwum Ignacego Jana Paderewskiego, 1861-1941, 849

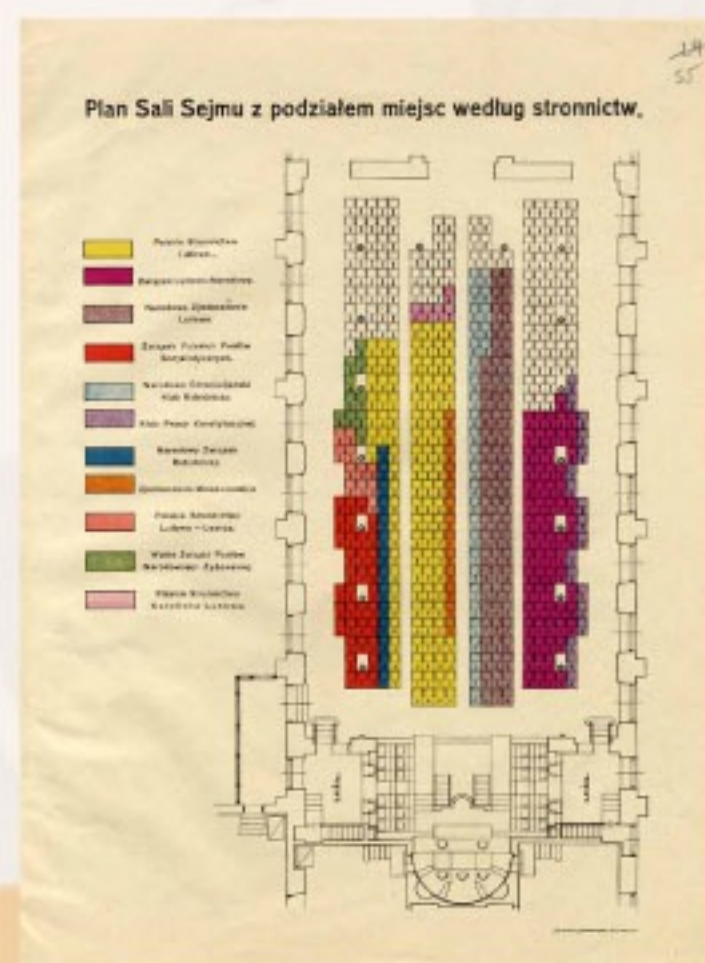
Paszport dyplomatyczny Ignacego Jana Paderewskiego, 1920-1924, AAN, Archiwum Ignacego Jana Paderewskiego, 1861-1941, 3

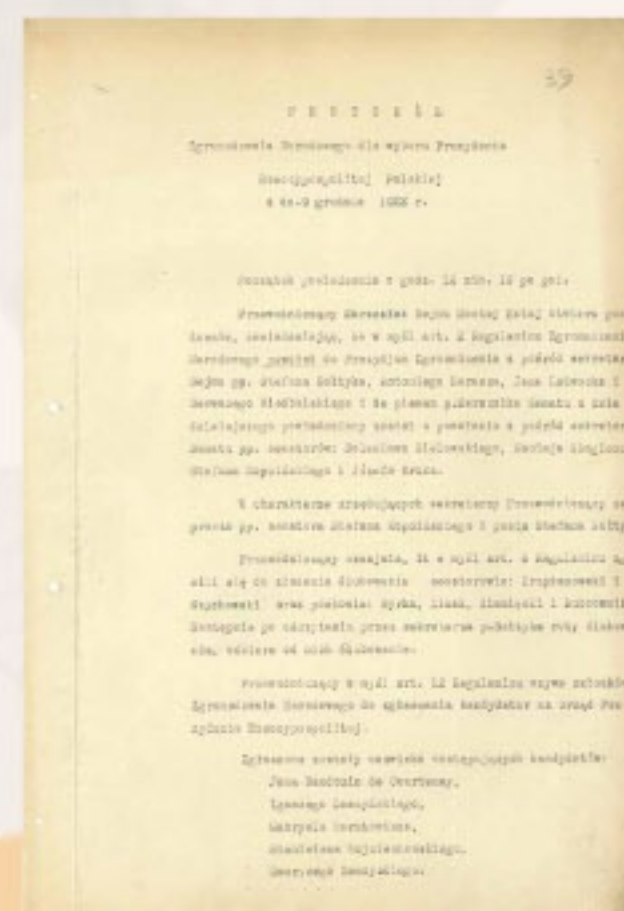
Ulotka propagandowa wydana z okazji zwycięskiej bitwy warszawskiej, 1920, AAN, Muzeum Józefa Piłsudskiego w Belwederze, 1935-1939, 34

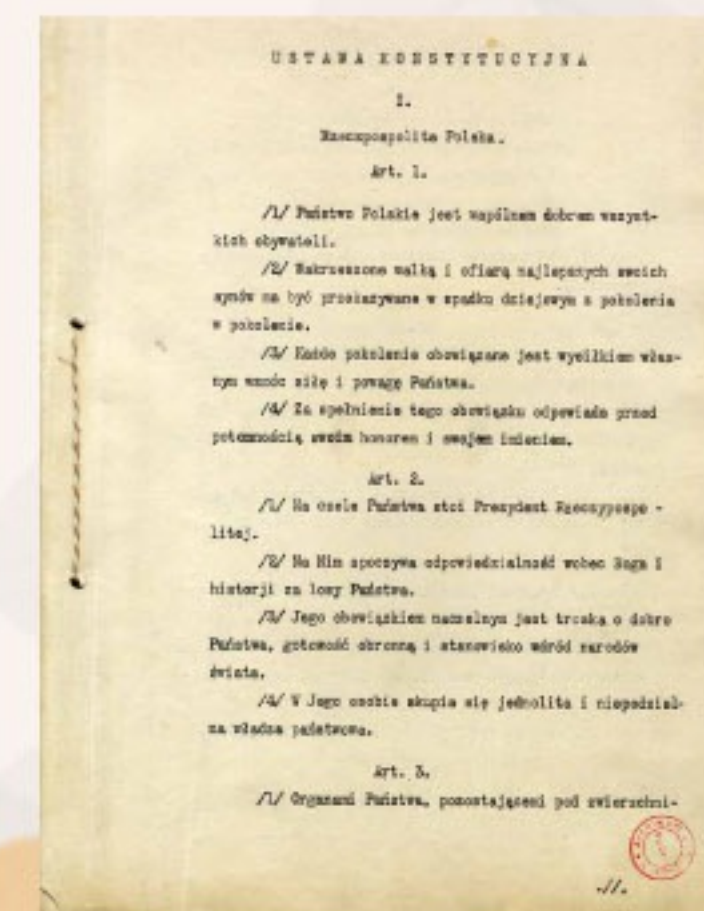
Ultimatum z sierpnia 1920 roku Mikołaja Dowoyno-Sollhuba, dowódcy radzieckiej XVI Armii, do prezydenta Warszawy z żądaniem bezwarunkowej kapitulacji miasta, AAN, Akta Romualda Śreniawca-Szypiońskiego, 1935-2003, III/100

Plan sali posiedzeń Sejmu RP z podziałem miejsc dla poszczególnych partii i stronnictw politycznych, 20 stycznia 1920, AAN, Kancelaria Cywilna Naczelnika Państwa w Warszawie, 1918-1922, 32

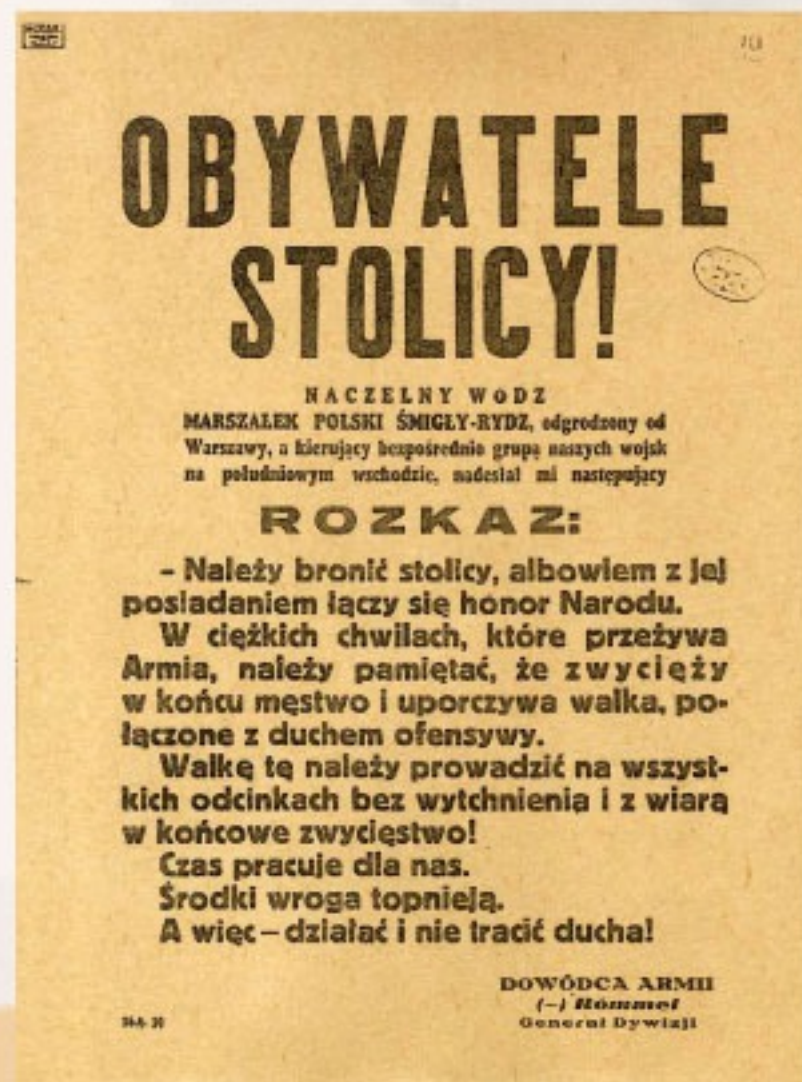
Protokół posiedzenia Zgromadzenia Narodowego dla wyboru Prezydenta RP, 9 grudnia 1922, AAN, Biuro Sejmu RP w Warszawie, 1919-1939, 13

Tekst Ustawy Konstytucyjnej z 1935 roku przesłany przez marszałka Sejmu RP na ręce prezesa RM w celu ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, AAN, Prezydium Rady Ministrów w Warszawie, 1917-1939, część IV — rektyfikaty, 5-4

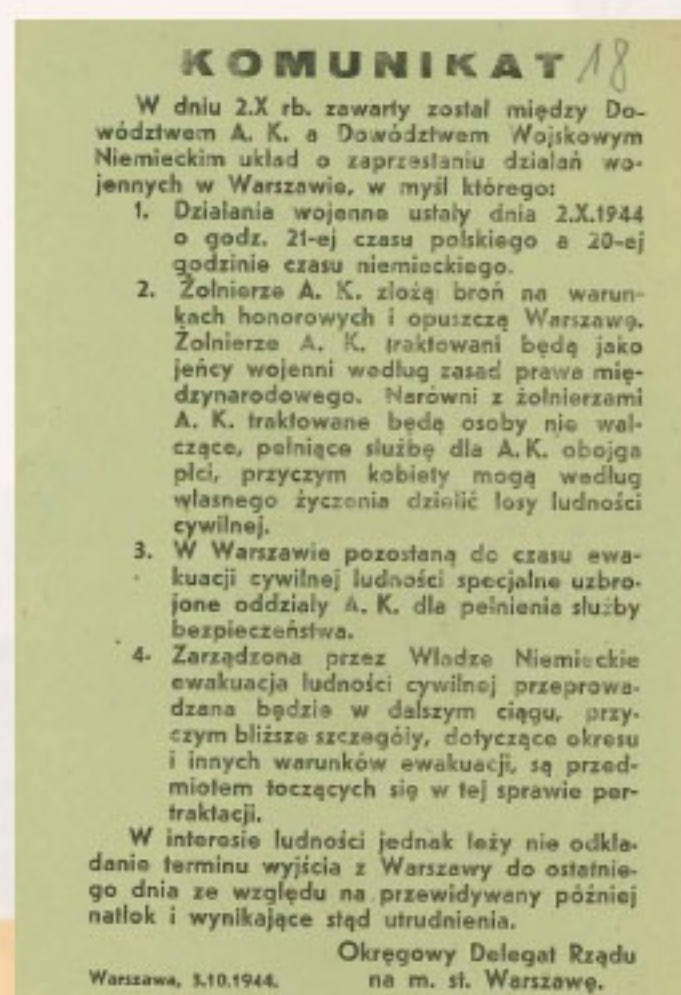
Archiwum Akt Nowych

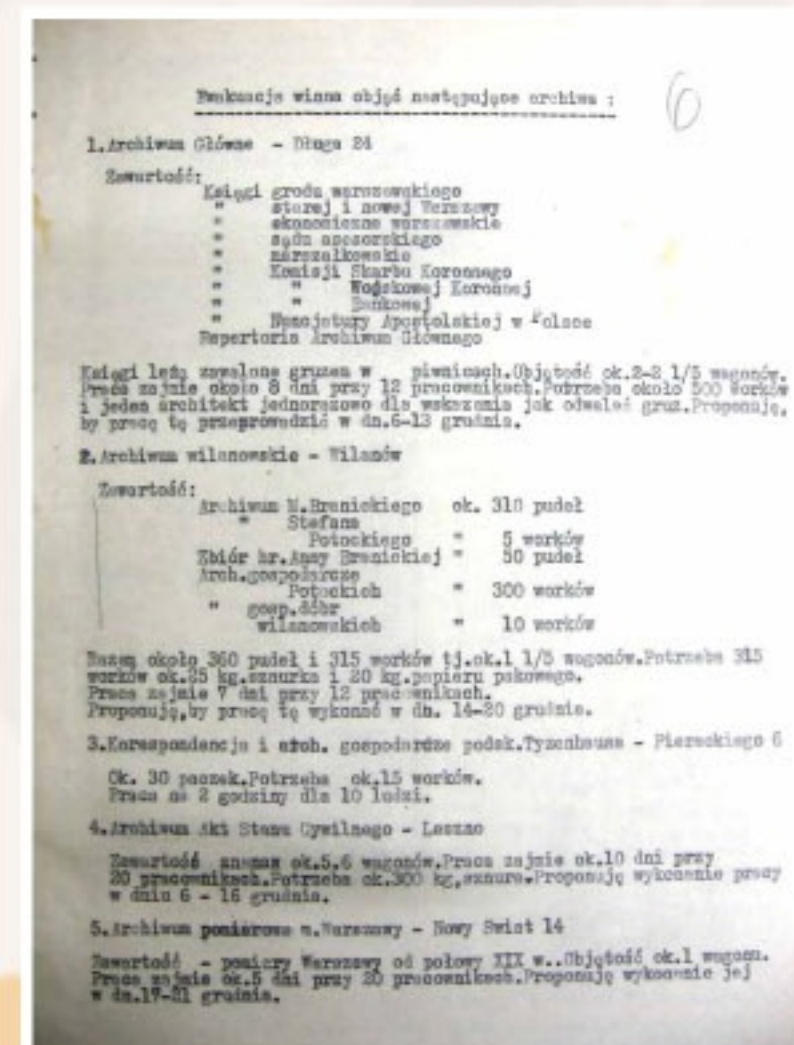
Odezwa generała Juliusza Rómmela, dowódcy Armii „Warszawa”, z tekstem rozkazu Naczelnego Wodza do mieszkańców stolicy o konieczności obrony miasta, wrzesień 1939, AAN, Kampania wrześniowa, 1939 — Zbiór akt, 2

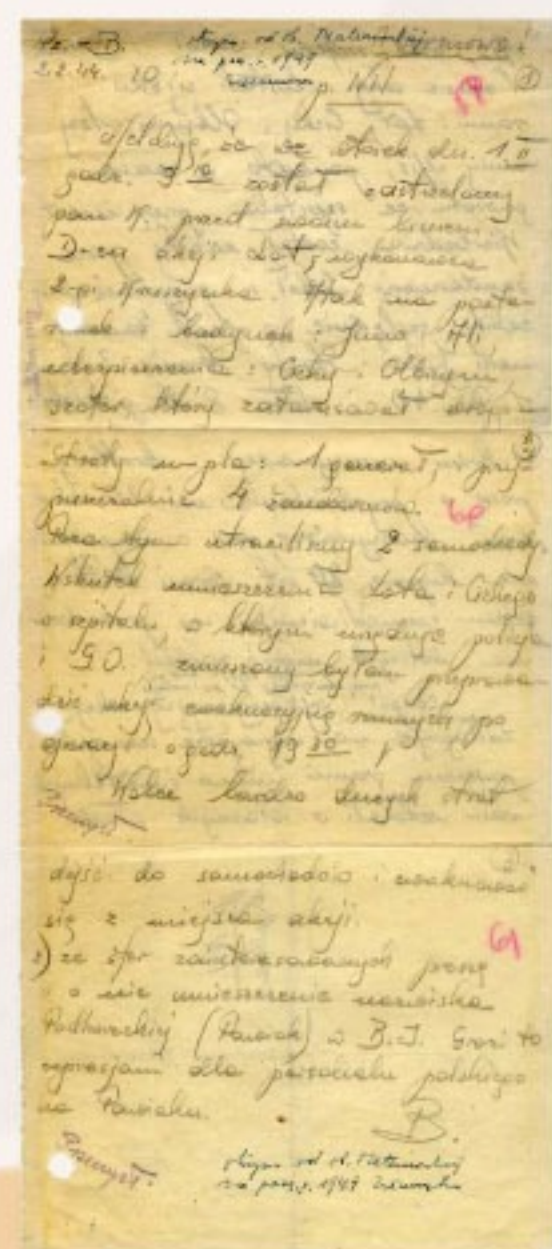
Kawiarnia „Café Fogg”, ul. Marszałkowska 119, b.d., AAN, Młodzieżowa Agencja Wydawnicza, 1974–1990, 424

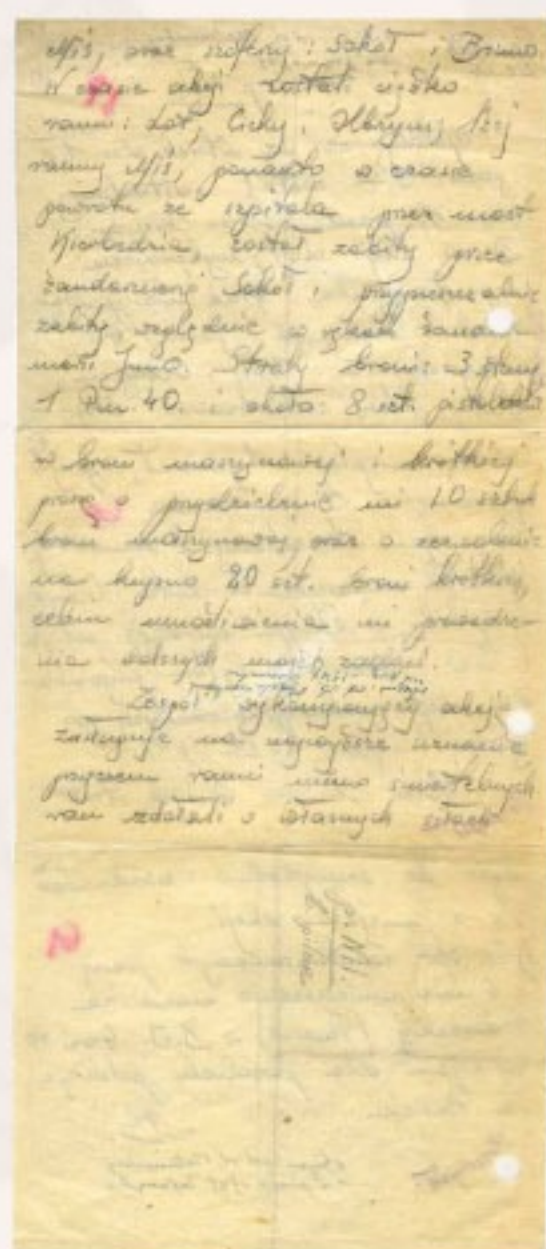
Komunikat Okręgowego Delegata Rządu na m.st. Warszawę z 3 października 1944 roku z informacją o podpisaniu układu o zaprzestaniu działań wojennych i warunkami opuszczenia miasta przez oddziały powstańcze i ludność cywilną, AAN, Delegatura Rządu RP na Kraj, 1940–1945, 202/XX/18

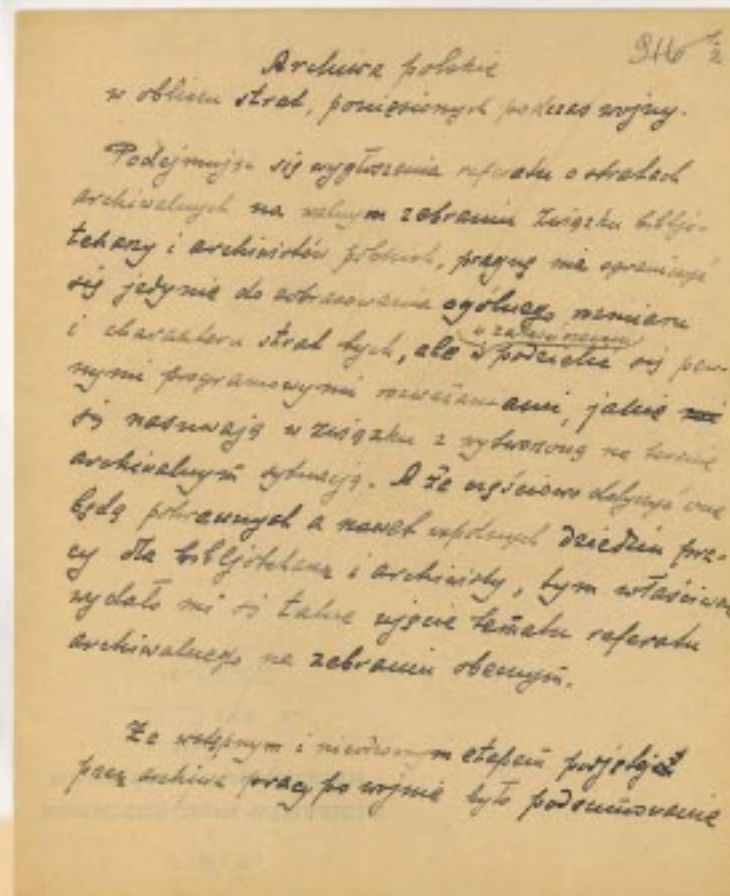
Plan ewakuacji zasobu archiwów warszawskich po kapitulacji powstania warszawskiego, listopad 1944, AAN, Ministerstwo Oświaty w Warszawie, 1945–1966, 8476

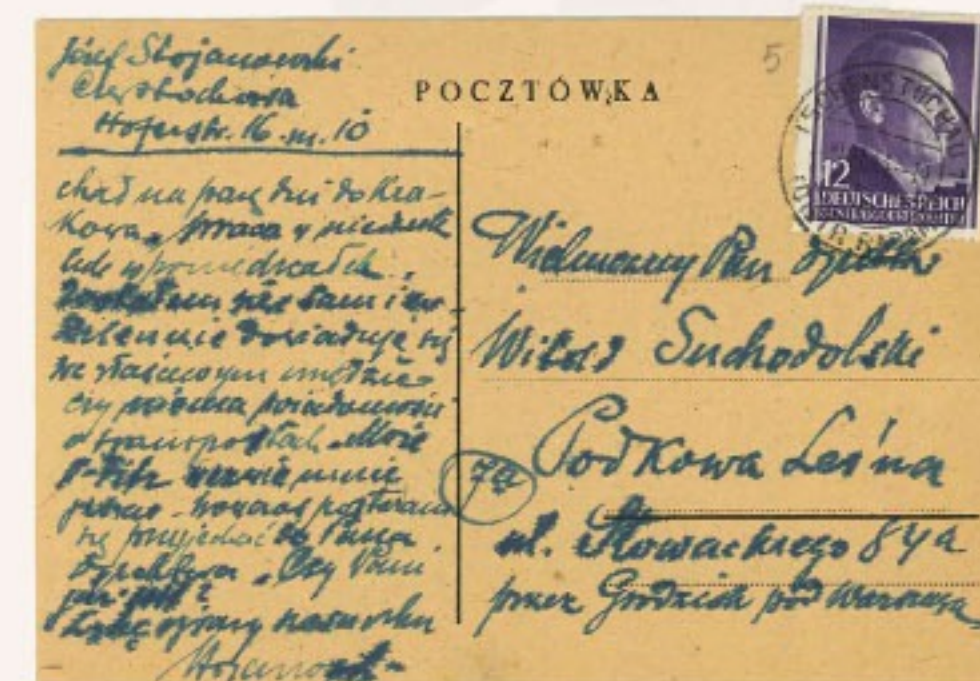
Meldunek z lutego 1944 roku Adama Borysa „Pług”, dowódcy oddziału „Pegaz”, o przebiegu zamachu na dowódcę SS i policjanta dystryktu warszawskiego Franza Kutschera, AAN, Akta Piotra Stachewicza, 1943–1987, 2

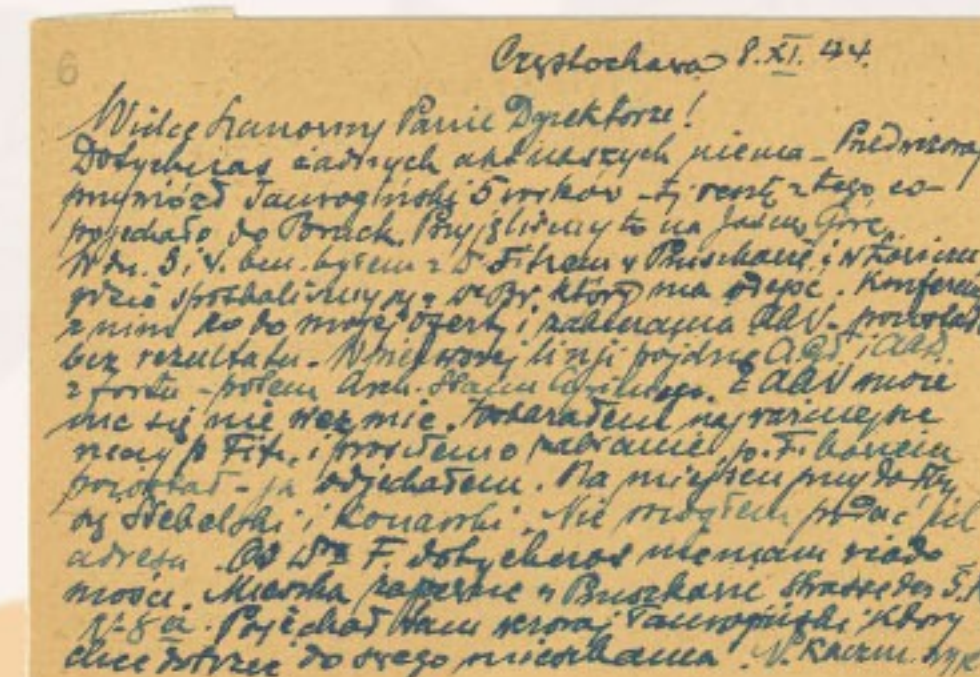
Krakowskie Przedmieście, jesień 1939, AAN, ZF byłego Centralnego Archiwum KCPZPR, AAN, 6651

Referat Witolda Suchodolskiego Archiwu polskie w obliczu startu poniesionych podczas wojny, Zjazd Delegatów Związku Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich, 13 maja 1945, AAN, Akta Witolda Suchodolskiego, 1945–1962, 6

Kartka pocztowa Józefa Stojanowskiego do Witolda Suchodolskiego w sprawie transportu akt z archiwów warszawskich do Częstochowy, 8 listopada 1944, AAN, Akta Witolda Suchodolskiego, 1945–1962, 55

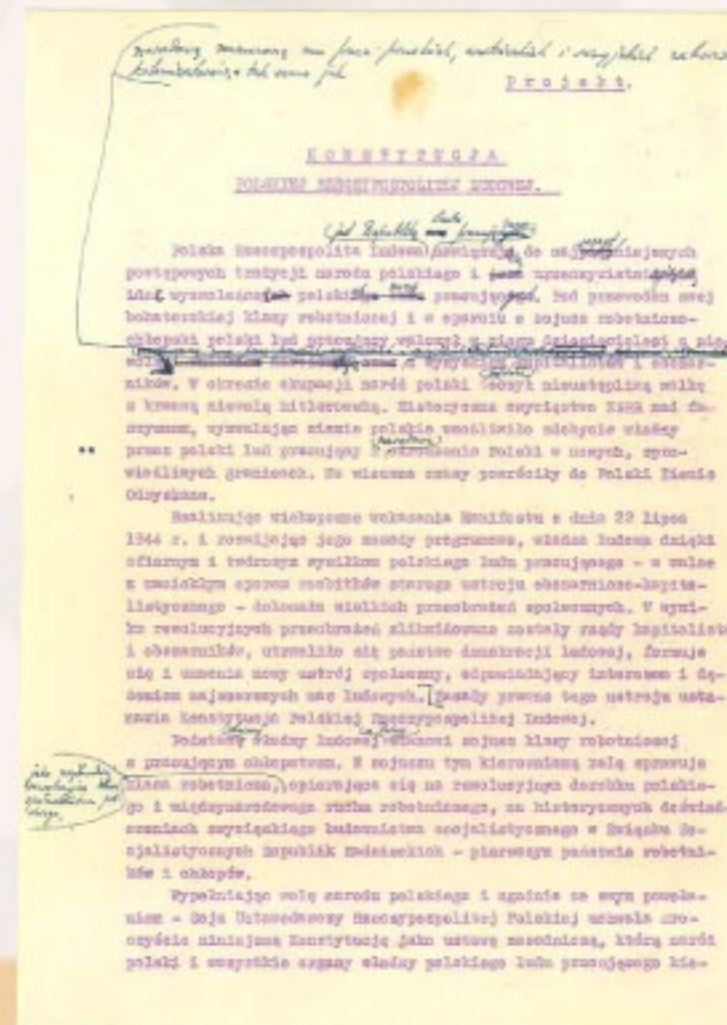
Archiwum Akt Nowych

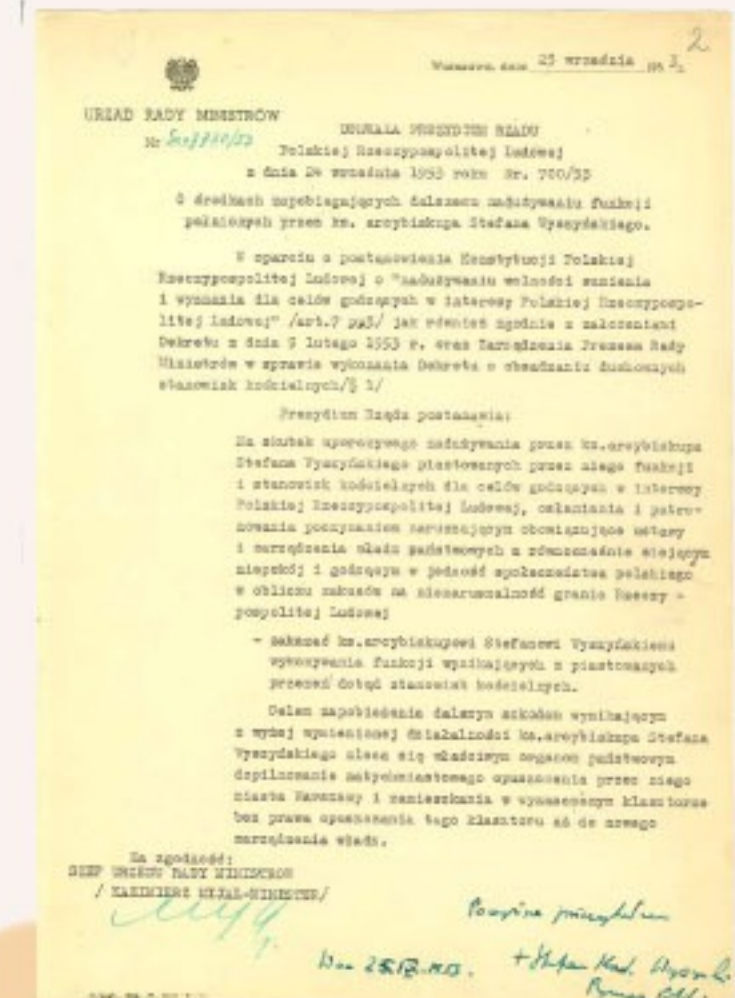
Wywózka zdemontowanego pomnika Jana Kilińskiego na teren Muzeum Narodowego, luty 1942, AAN, Akta Andrzeja i Wojciecha Makólskich, 1940–1946, 1

Przekazanie przez generała Władysława Andersa papieżowi Piusowi XII laski przeora klasztoru na Monte Cassino, wrzesień 1944, AAN, Młodzieżowa Agencja Wydawnicza, 1974–1990, 830

Tekst polski projektu Konstytucji PRL z 1952 roku z odrębnym — autorstwa Bolesława Bieruta — tłumaczeniem poprawek Józefa Stalina, AAN, Kolekcja akt różnej proweniencji, 1/112

Uchwała Prezydium Rządu z 25 września 1953 roku w sprawie zakazu wykonywania obowiązków kościelnych przez kardynała Stefana Wyszyńskiego, AAN, Urząd ds. Wyznań w Warszawie, 1950–1989, 74/4

Demonstracja na Krakowskim Przedmieściu, marzec 1968, AAN, „Perspektywy”, 1945–1988, 1/565

Demonstracja na Rynku Starego Miasta, 3 maja 1982, AAN, Archiwum Prymasowskiego Komitetu Pomocy Osobom Pozbawionym Wolności i Ich Rodzinom, 1981–1993, 55